

Feitenrelaas car meetings in de weekends van 1 en 8 augustus

Aanleiding

Op zaterdag 1 augustus 2020, heeft er in de avonduren een Car Meeting plaatsgevonden op de parkeerplaats bij de ijsbaan in Enschede. Volgens een ruwe schatting hebben daar ongeveer 300 personenauto's met bestuurders en passagiers aan deelgenomen. Deze samenstelling veroorzaakte onwenselijke situaties in relatie tot de naleving van de huidige Covid 19 Noodverordening, van de verkeerswetgeving en de APV met betrekking tot evenementen. Vanuit de Raad is hier een aantal vragen over gesteld. Door de Burgemeester is toegezegd met een feitenrelaas te komen.

Onderstaand relaas voorziet hier in. De gestelde vragen zijn hierin ook beantwoord. Voor zover het artikel 35 vragen betreft zal dit feitenrelaas hiervoor eveneens worden benut.

Aanloop

Vanaf het moment dat de Covid 19 voorschriften in de Veiligheidsregio Twente van kracht zijn, ziet de politie een toename van het aantal overlastmeldingen die gerelateerd zijn aan het gebruik en rijden met auto's. Door intensieve controles en handhaving van de politie in Enschede, gericht op het parkeren van personenauto's in de publieke ruimte door grote groepen jongeren en het naleven van de regels uit de verkeerswetgeving en de Noodverordening, komt een bepaald beeld naar voren.

Vooraf jongeren gebruiken een personenauto steeds vaker om aandacht te trekken van anderen en om elkaar te ontmoeten op parkeerplaatsen ergens in Enschede (later in dit relaas wordt beeld aanpak voor Twente meegenomen). In veel gevallen gaat het daarbij om onschuldig en niet overlast gevend (verkeers-) gedrag. De momenten en gedragingen die wel hebben geleid tot overlast en verkeersgevaarlijke situaties, zijn in samenwerking met de politie geïnventariseerd en hebben geleid tot het volgende beeld:

1. zogenaamd 'patsergedrag': het rijden en showen met relatief kostbare auto's op wegen in enkele wijken van Enschede, vooral Zuid. Soms worden daarbij de snelheidsregels (fors) overschreden.
2. 'hanggedrag': op een parkeerplaats in (woon)wijken van Enschede, vooral rondom het Diekman, worden ontmoetingsplekken afgesproken om te 'chillen' vanuit personenauto's. Soms veroorzaakt dit geluidsoverlast (muziek, ronkende motoren, snel optrekken) voor omwonenden en regelmatig worden (grote) hoeveelheden eten- en afvalresten achtergelaten in bosjes en op de parkeerplaats.
3. 'gamegedrag': vooral tieners verzamelen zich op een afgesproken parkeerplaats, onder andere de Grolsch Veste, om tegen elkaar te 'gamen'. Over het algemeen geeft deze doelgroep weinig overlast. Op het moment dat de doelgroep uit punt 2. zich hierbij aansluit wordt dezelfde overlast en het verkeersregels overschrijdend gedrag waargenomen.
4. 'autoshow': door autoliefhebbers wordt op een locatie, vaak een parkeerplaats, een treffen georganiseerd om elkaars 'gepimpte' personenauto's te bewonderen. Dit zijn zogenaamde Car Meetings van auto-eigenaren vanuit de grensstreek en Duitsland. Het betreft mensen uit alle leeftijdscategorieën en is over het algemeen een statisch treffen waar ook families met kleine kinderen naar toe gaan.
5. 'autoracers': autobestuurders die publiekelijk willen opvallen door extreem verkeersgedrag. Dit vindt willekeurig plaats op openbare wegen en parkeerplaatsen in Enschede. Daarbij worden regelmatig verkeersregels en veiligheidsnormen overschreden.

Naar aanleiding van deze inventarisatie is in juni van dit jaar een integrale regiegroep 'Overlast gevend verkeersgedrag' geformeerd. De werkgroep staat onder voorzitterschap van de afdeling Veiligheid gemeente, waarbij de stadsdeelmanagers, wijkregisseurs en juridisch medewerker vanuit de gemeente ook betrokken zijn. Vanuit de politieorganisatie participeren het team Verkeershandhaving, het team Nodale Oriëntatie Eenheid Oost Nederland en het Basisteam Politie. Tot nu toe heeft de werkgroep zich georiënteerd op bovenstaande inventarisatie en het maken van werkafspraken. Natuurlijk zal dit moeten leiden tot een integrale en specifieke aanpak per onderdeel van de genoemde doelgroepen met als resultaat om het overlast gevend verkeersgedrag terug te dringen tot beheersbare situaties. Voor wat betreft de car meetings heeft dit al wel geleid tot een aanpak die zich in de praktijk heeft bewezen.

Car meeting 1 augustus j.l. bij de ijsbaan

Met betrekking tot de specifieke Car Meeting in het weekend van 1 augustus op de parkeerplaats bij de ijsbaan, waarover de berichtgeving heeft plaatsgevonden en vanuit de Raad vragen zijn gesteld en door de burgemeester in de media is gereageerd, gaat het om de volgende feiten melden:

Op 20 juli 2020 werd een facebookbericht aangaande een car meeting door afdeling Vergunningen waargenomen en aan de Politie en afdeling Veiligheid gestuurd. Eerste inschatting was, niet serieus, monitoren hoe het zich ontwikkelt.

Bericht:

“ om 17:00 kan jij met enkele grote groepen mee rijden naar de vag meeting Nederland ijsbaan Enschede! om 17:00 kan je aankomen om rustig nog wat te eten of te drinken bij de naastgelegen mac donalds en om 17:45 maken we een Lange stoet en zo vertrekken we richting de vag meeting! “

Bericht is gemonitord en op woensdag 29 juli 2020 is de politie een mail gestuurd met de dan actuele informatie met een link naar een facebookpagina met als onderwerp 'Ride To All Car Meeting Nederland, Meubelplein Enschede'. Op die facebookpagina wordt duidelijk gemaakt dat er drie mensen komen en tien geïnteresseerden zijn.

Op donderdag 30 juli 2020, vindt er overleg plaats tussen de gemeente en de politie, welke waarde aan deze informatie toegekend moet worden. Op dat moment besluit de politie om de berichten rondom deze facebookpagina en het aangekondigde evenement te monitoren.

Op donderdag 30 juli 2020, meldt dezelfde facebookpagina dat er 40 mensen zijn die naar de Car Meeting willen komen en geven 301 mensen aan geïnteresseerd te zijn. Als verzamellocatie wordt dan de ijsbaan in Enschede genoemd, met het tijdstip zaterdag 1 augustus, 17.00 uur. Tevens is hun voorstel om eerst gezamenlijk iets te gaan eten bij de naast gelegen Mc Donalds en daarna in een stoet te vertrekken naar de Meeting.

Op donderdag 30 juli 2020, laat de politie aan de gemeente weten dat mocht uit verdere monitoring blijken dat er een extreme toename van deelnemers voor deze mogelijke Car Meeting bestaat, er op vrijdag of zaterdag een besluit wordt genomen om extra politiemensen in te zetten. De afdeling Handhaving wordt op de hoogte gesteld van de aankondiging.

Op vrijdag 31 juli geeft de politie op basis van bovenstaande informatie bij de gemeente te kennen dat er geen extra politiemensen worden ingezet en dat de genoemde locaties tijdens de reguliere noodhulpdiensten worden bezocht. De gemeente laat weten ook niet over meer specifieke informatie te beschikken.

Op zaterdag 1 augustus 2020, wordt bij de politie in de diverse briefings aandacht besteed aan de mogelijke Car Meeting en worden de beschikbare Noodhulpdiensten gevraagd de genoemde locaties mee te nemen in hun surveillances. De opdracht is om te signaleren en om in gesprek te gaan met de aanwezigen om een te grote bijeenkomst te voorkomen.

Op zaterdag 1 augustus 2020, omstreeks 16.00 uur, komt er een melding bij de politie dat er op dat moment mogelijk een Car Meeting plaats vindt in Wierden. Een surveillanceeenheid van de politie wordt daar door de Meldkamer naar toe gestuurd om dat te laten stoppen.

Op zaterdag 1 augustus 2020, tussen 17.00 uur en 24.00 uur zijn er bij de politie in Enschede en de Politie Meldkamer, geen meldingen gemaakt van (verkeers-) overlast in de omgeving van de ijsbaan. Door de grote uitgifte van Prio-1 meldingen van de Politie Meldkamer aan de Noodhulpdiensten in Enschede, is er op zaterdag 1 augustus 2020, tussen 17.00 uur en 21.30 uur, niet door de politie gesurveilleerd op genoemde locaties. Handhavers van de gemeente hebben zich ook bezig gehouden met reguliere taken en geprioriteerd werk tijdens de zaterdagmarkt en toezicht centrum.

Op zaterdag 1 augustus 2020, omstreeks 21.30 uur, ziet de politie door Webcare surveillance, voor het eerst beelden verschijnen op facebook, waarbij de parkeerplaats van de ijsbaan in Enschede erg vol staat met geparkeerde auto's. Op dat moment besluit de politie om zo snel als mogelijk een surveillanceauto daar naar toe te sturen. Omstreeks 22.00 uur zien die politiemensen dat de parkeerplaatsen bij de ijsbaan volledig gevuld staan met geparkeerde auto's en dat sommige

aanwezigen op het punt staan te vertrekken. Door de politiemensen worden dan met overige auto eigenaren en bestuurders gesprekken gevoerd om te vertrekken waaraan ook gevolg wordt gegeven.

Ondanks het feit dat het overgrote deel van de aanwezigen kennelijk alleen geïnteresseerd was in het bekijken van elkaars auto's heeft een deel van de aanwezigen zich schuldig gemaakt aan het "stunten met auto's". Hierdoor werd naast het gevaarlijke gedrag ook schade aan het wegdek aangebracht. De kosten voor de gemeente van het schoonmaken en verwijderen van de sporen zijn ruim € 5000,-. Door onderzoek van de beelden en gesprekken met aanwezigen zal getracht worden de veroorzakers van de schade te achterhalen en eventueel via groepsaansprakelijkheid de kosten te verhalen.

Omstreeks 00.30 uur wordt geconstateerd dat bijna alle auto's zijn verdwenen. De politie heeft binnen de reguliere taakstelling via aanspreken, waarschuwen en wegsturen, deze situatie kunnen hanteren. Hierdoor was er voor de politie geen aanleiding om vooraf bij de burgemeester een beroep te doen op eventuele specifieke burgemeesters-bevoegdheden. Pas de volgende dag, zondag 2 augustus, heeft de burgemeester via de politie kennis genomen van het evenement. Hij heeft duidelijk zijn onvrede daarover uitgesproken.

In de toekomst zal, zoals ook gebruikelijk is, de burgemeester geïnformeerd worden over zaken die de openbare orde aangaan of anderszins grote impact hebben.

Evaluatie en vervolg

Het is duidelijk dat dit soort illegale evenementen in de toekomst niet meer getolereerd mogen worden en er ingegrepen zal worden als zich weer een dergelijk evenement aandient.

De politie en het team Handhaving van de gemeente werken bij (aangekondigde) Car Meetings zoveel mogelijk preventief samen in het maken van concrete handhavingsafspraken en zij checken de opvolging daarvan. Niet vergunde Car Meetings die wel via social media of op een andere manier aangekondigd zijn, worden door een gezamenlijk aanpak van de politie en de gemeente aan de voorkant gefrustreerd en 'stuk' gemaakt.

Politie heeft inmiddels de persoon gesproken die het bericht over de car meeting van 1 augustus op facebook had geplaatst. Het betreft een minderjarige jongen die op geen enkele wijze heeft overzien dat zijn oorspronkelijke bericht "gekaapt" zou worden en massaal gedeeld onder car meet liefhebbers.

Nieuwe meldingen van car meetings in Enschede, Hengelo en Almelo in het weekend van 7 t/m 9 augustus hebben er toe geleid dat politie, justitie en gemeenten in Twente een aanpak af hebben gesproken om te voorkomen dat zich een situatie zoals bij de IJsbahn in Enschede weer zou voordoen. Deze aanpak is besproken in een driehoeksoverleg met de burgemeesters van Enschede, Hengelo en Almelo op donderdag 6 augustus en vervolgens gedeeld met de overige burgemeesters in Twente.

Uitgangspunten die voor het weekend van 7 t/m 9 augustus golden:

- Car meetings of meetings die daar het karakter van hebben vallen onder de vergunning plichtige evenementen. Geen vergunning = geen car meeting.
- Indien organisator bekend is kan een preventieve last onder dwangsom worden opgelegd.
- Organisator evenement wordt beboet en deelnemers dienen zich te verwijderen.
- Schade zal verhaald worden op de organisator, dit hebben we eerder succesvol gedaan bij de organisator van het project X feest in Enschede Zuid.
- Anderzijds is het ook mogelijke schade te verhalen op deelnemers en aanwezigen in het kader van de groepsaansprakelijkheid.
- Indien deelnemers zich niet houden aan de Covid 19 maatregelen kan onder dat regime ook opgetreden worden tegen illegale samenkomsten en individuen die zich niet aan de 1½ meter regels houden.

Met deze uitgangspunten is in het weekend van 7 t/m 9 augustus succesvol opgetreden tegen nieuwe initiatieven voor car meetings in Enschede en daarbuiten. Op vrijdag 7 augustus werden op diverse plekken ca 100 auto's gecontroleerd waarvan er twintig uit Duitsland kwamen, zelfs enkelen van een afstand van 200 kilometer. Er is een tiental bekeuringen uitgeschreven voor feiten uit de Wegenverkeerswet. Ook zaterdag 8 en zondag 9 augustus zijn extra controles uitgevoerd en zijn tientallen bestuurders gecontroleerd.

Door gebruik te maken van het civielrechtelijke en bestuursrechtelijke instrumentarium in afstemming met de strafrechtelijke aanpak is het gelukt om snel te leren van de eerdere situatie en op innovatieve wijze een aanpak te ontwikkelen.

Al met al heeft deze aanpak geleid tot voorkomen van nieuwe car meetings in Twente.